

18 juni 2017
Urk

structuur van Petrus' toespraak

14,15 oproep - Joodse mannen!

16-21 verwijzing naar **Joël 2**

uitgieting Gods geest

22-24 oproep - mannen van Israël!

25-28 verwijzing naar **Psalm 16**

opstanding van Christus

29-33 oproep - mannenbroeders!

34-36 verwijzing naar **Psalm 110**

hemelvaart van Christus

¹² Zij nu waren allen
buiten zichzelf en verbijsterd,
terwijl de één tegen de ander zei:
wat wil dit zijn?

¹³ Maar anderen zeiden schertsend:
ze zijn barstensvol zoete wijn!

¹⁴ Petrus echter, staande samen met de elf,
verhief zijn stem en verwoordde tot hen:
Mannen! Joden!
en allen die in Jeruzalem wonen.
Laat dit jullie bekend zijn
en neemt mijn uitspraken ter ore.

¹⁵ Want deze mensen zijn niet dronken,
zoals jullie [dat] opvatten,
want het is het derde uur van de dag.

¹⁶ Maar dit is
wat uitgesproken is door de profeet Joël:

geparafraseerd:

*... dát is wat jullie zien en horen,
maar dít is wat Joël zei:*

¹⁶ Maar dit is

wat uitgesproken is door de profeet Joël:

¹⁷ "En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitgieten vanaf mijn geest op alle vlees en zij zullen profeteren, jullie zonen, jullie dochters en jullie jongelingen zullen visioenen zien en jullie ouderen zullen dromen dromen.

¹⁸ En zeker, op mijn slaven en op mijn slavinnen zal Ik in die dagen uitgieten vanaf mijn geest en zij zullen profeteren.

nl. van Israëls bekering; Joël 2:27

*Dan zullen jullie weten,
dat Ik in het midden van Israel ben,
(...) mijn volk zal nimmermeer
te schande worden.*

¹⁹ En Ik zal wonderen geven in de hemel
boven en tekenen op de aarde beneden,
bloed en vuur en damp van rook.

²⁰ De zon zal vervormd worden tot in
duisternis en de maan tot in bloed,
voordat [de] dag van [de] Heer komt,
de grote en tevoorschijn komende [dag].

²¹ En het zal zijn dat ieder, wie ook maar,
de naam van de Heer aanroept
gered zal worden."

*aan het eind van de toespraak (2:36):
Laat het hele huis van Israël
dan zeker weten,
dat God hem en tot Heer
en tot Christus maakte,
deze Jezus die jullie kruisigden.*

Handelingen 2

²² Mannen! Israëlieten!

Hoort deze woorden!

Jezus de Nazarener,

een man aangetoond van Godswege voor jullie,
met krachten en wonderen en tekenen
die God door hem deed in jullie midden,
zoals jullie zelf hebben waargenomen.

ΑΝΔΡΕΣ	ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ	ΑΚΟΥΣΑΤΕ	ΤΟΥΣ	ΛΟΓΟΥΣ	ΤΟΥΤΟΥΣ
mannen !	Israëlieten !	hoort !	de	woorden	deze
mannen	van Israël	hoort	-	woorden	deze

Handelingen 2

22 Mannen! Israëieten!

Hoort deze woorden!

Jezus de Nazarener,

een man aangetoond van Godswege voor jullie,
met krachten en wonderen en tekenen
die God door hem deed in jullie midden,
zoals jullie zelf hebben waargenomen.

Matteüs 2

²³ ... door de profeten gesproken is,

dat Hij Nazarener zou heten."

= 'Netser' (=spruit) - Jes.11:1

IHC OYN TON NAZΩPAION

Jezus de Nazoreeër

Jezus de Nazoreeër

Handelingen 2

22 Mannen! Israëieten!

Hoort deze woorden!

Jezus de Nazarener,

een man aangetoond van Godswege voor jullie,
met krachten en wonderen en tekenen
die God door hem deed in jullie midden,
zoals jullie zelf hebben waargenomen.

ΑΝΔΡΑ	ΑΠΟΔΕΔΕΙΓΜΕΝΟΝ	ΑΠΟ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΕΙΣ	ΥΜΑΣ
man	aangetoond-zijnde [~]	van-af	de	God	tot-in	jullie
een man	aangewezen	van	-	God	-	u

Handelingen 2

22 Mannen! Israëieten!
Hoort deze woorden!
Jezus de Nazarener,
een man aangetoond van Godswege voor jullie,
met krachten en wonderen en tekenen
die God door hem deed in jullie midden,
zoals jullie zelf hebben waargenomen.

*in de eindtijd uit de koker van satan:
naar de inwerking van de satan
in alle kracht en tekenen
en bedrieglijke wonderen... (2Thes.2:9)*

ΔΥΝΑΜΕΙΝ	ΚΑΙ	ΤΕΡΑΤΙΝ	ΚΑΙ	ΧΗΜΕΙΟΙΣ
<i>met</i> krachten	en	<i>met</i> wonderen	en	<i>met</i> tekenen
door krachten	-	wonderen	en	tekenen

Handelingen 2

22 Mannen! Israëieten!

Hoort deze woorden!

Jezus de Nazarener,

een man aangetoond van Godswege voor jullie,

met krachten en wonderen en tekenen

die God door hem deed in jullie midden,

zoals jullie zelf hebben waargenomen.

OIC	EΠOIHCEN	ΔΙ	ΑΥΤΟΥ	Ο	ΘΕΟΣ	ΕΝ	ΜΕΣΩ	ΥΜΩΝ
die	-(hij)-doet	door	hem	de	God	in	midden	van-jullie
die	heeft verricht	door	Hem	-	God	in	midden	uw

Handelingen 2

22 Mannen! Israëieten!

Hoort deze woorden!

Jezus de Nazarener,

een man aangetoond van Godswege voor jullie,
met krachten en wonderen en tekenen
die God door hem deed in jullie midden,
zoals jullie zelf hebben waargenomen.

onloochenbaar en publiek bekend >

ΚΑΘΩΣ ΑΥΤΟΙ ΟΙΔΑΤΕ

zo-als zelf jullie-hebben-waargenomen

zoals zelf gij weet

Handelingen 10

³⁷ **Jullie weten** van de dingen,
die geschied zijn door het gehele Joodse land,
te beginnen in Galilea...

Handelingen 26

²⁶ Want **de koning weet** van deze dingen
en tot hem spreek ik vrijmoedig,
(...) dit is immers niet
in een uithoek geschied.

Handelingen 2

²³ Deze, in de bepaalde raad
en voorkennis van God,
uitgeleverd door hand[en] van wettelozen;
vastnagelend ruimden jullie hem uit de weg.

*raad = intentie, bedoeling
onderscheiden van Gods wil >*

TOYTON	TH	ΩP ICMENH	BOYAH
<i>deze</i>	<i>in-de</i>	<i>°bepaalde-zijnde~</i>	<i>raad</i>
deze	naar de	bepaalde	raad

Handelingen 2

²³ Deze, in de bepaalde raad
en voorkennis van God,
uitgeleverd door hand[en] van wettelozen;
vastnagelend ruimden jullie hem uit de weg.

*Farao weerstond Gods wil
("laat mijn volk gaan")*

*niet Gods raad! (Rom.9:19 - 'bouléma' = raad)
("Daartoe heb Ik u doen opstaan, opdat Ik in
u mijn kracht zou tonen en mijn naam
verbreid zou worden over de gehele aarde")*

TOYTON	TH	ΩP ICMENH	BOYAH
deze	<i>in-de</i>	<i>'bepaalde-zijnde'</i>	raad
deze	naar de	bepaalde	raad

Handelingen 2

²³ Deze, in de bepaalde raad
en voorkennis van God,
uitgeleverd door hand[en] van wettelozen;
vastnagelend ruimden jullie hem uit de weg.

en ook voorzeggd door de profeten!

TOYTON TH	ΩΡΙCΜΕΝΗ	ΒΟΥΛΗ	
deze	<i>in-de</i>	<i>°bepaalde-zijnde~</i>	raad
deze	naar de	bepaalde	raad

ΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩCΕΙ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	
en	<i>voorkennis</i>	<i>van-de</i>	God
en	voorkennis	van	God

Handelingen 2

²³ Deze, in de bepaalde raad
en voorkennis van God,
uitgeleverd door hand[en] van wettelozen;
vastnagelend ruimden *jullie* hem uit de weg.

lees: de Romeinen

ΕΚΔΟΤΟΝ	ΔΙΑ	ΧΕΙΡΟΣ	ΑΝΟΜΩΝ
uitgeleverd	door	hand	van-wettelozen
uitgeleverd	door	de handen	van wetteloze mensen

Handelingen 2

²³ Deze, in de bepaalde raad
en voorkennis van God,
uitgeleverd door hand[en] van wettelozen;
vastnagelend ruimden *jullie* hem uit de weg.

ΠΡΟΨΗΞΑΝΤΕΣ

vastnagelende

gij hebt aan het kruis genageld

ἈΝΕΙΛΑΤΕ

jullie-ruimen-uit-de-weg

en gedood

Handelingen 2

²⁴ Die de God deed opstaan,
losmakend de barensweeën van de dood,
omdat het niet mogelijk was
onder deze hem vast te houden.

*jullie doodden hem
God deed hem opstaan >*

ON O ΘΕΟC ΑΝΕCΤΗCEN

die de God -(hij)-doet-opstaan

Hem - God heeft evenwel opgewekt

Handelingen 3:

¹⁵ en de Leidsman ten leven hebben jullie gedood,
maar God heeft Hem opgewekt uit de doden...

Handelingen 10:

³⁹ ... en zij hebben Hem gedood
door Hem te hangen aan een hout.

⁴⁰ Hem heeft God ten derden dage opgewekt...

Handelingen 13

²⁹ en toen zij alles volbracht hadden,
wat van Hem geschreven stond,
namen zij Hem af van het hout
en legden Hem in een graf.

³⁰ Maar God heeft Hem uit de doden opgewekt;

Handelingen 2

24 Die de God deed opstaan,
losmakend de barenswееn van de dood,
omdat het niet mogelijk was
onder deze hem vast te houden.

*de dood als moederschoot
voortbrengend nieuw leven!
"de Eerstegeborene uit de
doden"*

ΛΥCΑC

losmakende

want Hij verbrak

TΑC ΩΔΙΝΑC

de barenswееn

de ween

ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

van-de dood

van de dood

Handelingen 2

24 Die de God deed opstaan,
losmakend de barenswееën van de dood,
omdat het niet mogelijk was
onder deze hem vast te houden.

ΚΑΘΟΤΙ	ΟΥΚ	ΗΝ	ΔΥΝΑΤΟΝ
omdat	niet	het-was	mogelijk
naardien	niet	het was	mogelijk

ΚΡΑΤΕΙCΘΑΙ	ΑΥΤΟΝ	ΥΠ	ΑΥΤΟΥ
gehouden-te-worden~	hem	onder	hem
dat werd vastgehouden	Hij	door	hem

Handelingen 2

²⁵ Want David zegt van hem:

Ik zag de Heer voor voor mij,
in het zicht van mij voortdurend,
want Hij is aan mijn rechter[hand],
opdat ik niet geschud zou worden.

"niet mogelijk" (:24), want...

ΔΑΥΙΔ ΓΑΡ ΛΕΓΕΙ ΕΙΣ ΑΥΤΟΝ

David want |(hij)-zegt tot-in hem

David want zegt van Hem

Handelingen 2

²⁵ Want David zegt van hem:

Ik zag de Heer voor voor mij,
in het zicht van mij voortdurend,
want Hij is aan mijn rechter[hand],
opdat ik niet geschud zou worden.

in Psalm 16

ΔΑΥΙΔ ΓΑΡ ΛΕΓΕΙ ΕΙΣ ΑΥΤΟΝ

David want |(hij)-zegt tot-in hem

David want zegt van Hem

Handelingen 2

- 25 Want David zegt van hem:
"Ik zag de Heer voor voor mij,
in het zicht van mij voortdurend,
want Hij is aan mijn rechter[hand],
opdat ik niet geschud zou worden.

ΠΡΟΟΡΩΜΗΝ	ΤΟΝ	ΚΥΡΙΟΝ	ΕΝΩΠΙΟΝ	ΜΟΥ	ΔΙΑ	ΠΑΝΤΟΣ
ik-zag-voor-mij	de	Heer	in-het-zicht	van-mij	door	alles
Ik zag	de	Here	voor	mij	ten	allen tijde

Handelingen 2

25 Want David zegt van hem:
Ik zag de Heer voor voor mij,
in het zicht van mij voortdurend,
want Hij is aan mijn rechter[hand],
opdat ik niet geschud zou worden.

*de hand van voorrang en eer
= "al wat hij onderneemt gelukt" (Psalm
1)*

OTI	EK	ΔΕΣΙΩΝ	ΜΟΥ	ΕΣΤΙΝ	ΙΝΑ	ΜΗ	ΘΑΛΕΥΘΩ
dat	van-uit	rechter-kanten	van-mij	hij-is	opdat	toch-niet	dat-ik-geschud-word
want	aan	rechterhand	mijn	Hij is	opdat	niet	ik zou wankelen

Handelingen 2

25 Want David zegt van hem:
Ik zag de Heer voor voor mij,
in het zicht van mij voortdurend,
want Hij is aan mijn rechter[hand],
opdat ik niet geschud zou worden.

en daardoor zou wankelen

OTI	EK	ΔΕΞΙΩΝ	ΜΟΥ	ΕΣΤΙΝ	ΙΝΑ	ΜΗ	ΘΑΛΕΥΘΩ
dat	van-uit	rechter-kanten	van-mij	hij-is	opdat	toch-niet	dat-ik-geschud-word
want	aan	rechterhand	mijn	Hij is	opdat	niet	ik zou wankelen

Handelingen 2

²⁶ Vanwege dit werd mijn hart blij gemaakt
en mijn tong jubelt.

Nog, echter ook mijn vlees
zal nestelen in hoop,

ΔΙΑ	ΤΟΥΤΟ	ΗΥΦΡΑΝΘΗ	Η	ΚΑΡΔΙΑ	ΜΟΥ
vanwege	dit	-(zij)-werd-blij-gemaakt	het	hart	van-mij
-om	daar-	is verheugd	-	hart	mijn

ΚΑΙ	ΗΓΑΛΛΙΑΣΑΤΟ	Η	ΓΛΩΣΣΑ	ΜΟΥ
en	-(zij)-jubelt~	de	tong	van-mij
en	verblijd	-	tong	mijn

Handelingen 2

26 Vanwege dit werd mijn hart blij gemaakt en mijn tong jubelt.

Nog, echter ook mijn vlees zal nestelen in hoop,

= mijn lichaam

ΕΤΙ	ΔΕ	ΚΑΙ	Η	ΚΑΡΞ	ΜΟΥ	ΚΑΤΑΚΗΝΩΣΕΙ	ΕΠ	ΕΛΠΙΔΙ
nog	echter	ook	het	vlees	van-mij	(zij)-zal-nestelen	op	hoop
nog	ja	ook	-	vlees	mijn	zal een schuilplaats vinden	in	hope

Handelingen 2

27 omdat U mijn ziel niet in de steek zal laten tot in het dodenrijk, noch uw rechtschapene zal geven ontbinding waar te nemen.

Grieks: hades
Hebreeuws: she'ol
niet: hel!

OTI	OYK	ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΕΙC	ΤΗΝ	ΨΥΧΗΝ	ΜΟΥ
dat	niet	!jij-zal-in-de-steek-laten	de	ziel	van-mij
omdat	niet	Gij zult overlaten	-	ziel	mijn

ΕΙC	ΑΔΗΝ
tot-in	dodenrijk
aan	het dodenrijk

Handelingen 2

27 omdat U mijn ziel niet in de steek zal laten tot in het dodenrijk, noch uw rechtschapene zal geven ontbinding waar te nemen.

Hebreeuws: chasid

ΟΥΔΕ	ΔΩΣΕΙΣ	ΤΟΝ	ΟCΙΟΝ	CΟΥ	ΙΔΕΙΝ	ΔΙΑΦΘΟΡΑΝ
noch	!jij-zal-geven	de	rechtschapene	van-jou	!waar-te-nemen	ontbinding
noch	doen	-	heilige	uw	zien	ontbinding

Handelingen 2

27 omdat U mijn ziel niet in de steek zal laten tot in het dodenrijk, noch uw rechtschapene zal geven ontbinding waar te nemen.

ΟΥΔΕ	ΔΩΣΕΙΣ	ΤΟΝ	ΟCΙΟΝ	CΟΥ	ΙΔΕΙΝ	ΔΙΑΦΘΟΡΑΝ
noch	!jij-zal-geven	de	rechtschapene	van-jou	!waar-te-nemen	ontbinding
noch	doen	-	heilige	uw	zien	ontbinding

Handelingen 2

²⁸ U maakt aan mij wegen van leven bekend,
U zal mij van blijdschap vervullen
met uw aangezicht.

> *opstanding uit de dood!*

ΕΓΝΩΡΙΣΑΣ

jij-maakt-bekend

Gij hebt doen kennen

ΜΟΙ

aan-mij

mij

ΟΔΟΥΣ

wegen

wegen

ΖΩΗΣ

van-leven

ten leven

Handelingen 2

28 U maakt aan mij wegen van leven bekend,
U zal mij van blijdschap vervullen
met uw aangezicht.

ΠΛΗΡΩΣΕΙΣ	ΜΕ	ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ	ΜΕΤΑ	ΤΟΥ	ΠΡΟΣΩΠΟΥ	ΣΟΥ
lijj-zal-vervullen	mij	van-blijheid	met	het	gezicht	van-jou
Gij zult vervullen	mij	met verheuging	voor	-	aangezicht	uw

Handelingen 2

29 Mannenbroeders!

Het is geoorloofd met vrijmoedigheid
naar jullie toe te zeggen

aangaande de aartsvader David

dat hij en is overleden

en werd begraven

en zijn graftombe is te midden van ons
tot op deze dag.

ΑΝΔΡΕΣ	ΔΔΕΛΦΟΙ	ΕΞΟΝ	ΕΙΠΕΙΝ
mannen!	broeders!	geoorloofd-zijnde	te-zeggen
mannen	broeders	men mag	zeggen

ΜΕΤΑ	ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ	ΠΡΟΣ	ΥΜΑΣ
met	vrijmoedigheid	naar-toe	jullie
-	vrijuit	tot	u

Handelingen 2

29 Mannenbroeders!

Het is geoorloofd met vrijmoedigheid naar jullie toe te zeggen **aangaande de aartsvader David** dat hij en is overleden en werd begraven en zijn graftombe is te midden van ons tot op deze dag.

*Gr. patriarch = lett. oorspronkelijke vader
nl. van het huis van David*

ΠΕΡΙ	ΤΟΥ	ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ	ΔΑΥΙΔ
aangaande	de	aartsvader	David
van	de	aartsvader	David

Handelingen 2

29 Mannenbroeders!

Het is geoorloofd met vrijmoedigheid
naar jullie toe te zeggen

aangaande de aartsvader David

dat hij en is overleden

en werd begraven

en zijn graftombe is te midden van ons
tot op deze dag.

ΟΤΙ ΚΑΙ ΕΤΕΛΕΥΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΕΤΑΦΗ

dat en -hij-overlijdt en -hij-werd-begraven

dat en hij is gestorven en begraven

Handelingen 2

29 Mannenbroeders!

Het is geoorloofd met vrijmoedigheid naar jullie toe te zeggen aangaande de aartsvader David dat hij en is overleden en werd begraven en zijn graftombe is te midden van ons tot op deze dag.

traditioneel wijst men de "opperzaal" aan als identiek aan Davids graf (?)

ΚΑΙ ΤΟ ΜΝ
en de graftombe van-hem (het)-is in ons
en - graf zijn is bij ons

ΑΧΡΙ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΑΥΤΗΣ
tot-op de dag deze
tot op dag deze

Handelingen 2

³⁰ Zijnde dan een profeet
en waargenomen hebbend
dat God met een eed aan hem zwoer,
[één] vanuit de vrucht van zijn lende
te doen zitten op zijn troon.

= lett. (Gr.) voor-zegger

ΠΡΟΦΗΤΗΣ	ΟΥΝ	ΥΠΑΡΧΩΝ	ΚΑΙ	ΕΙΔΩΣ
profeet	dan	zijnde	en	waargenomen-hebbende
een profeet	nu	daar hij was	en	wist

Handelingen 2

³⁰ Zijnde dan een profeet en waargenomen hebbend dat God met een eed aan hem zwoer, [één] vanuit de vrucht van zijn lende te doen zitten op zijn troon.

Psalm 132:11

JAHWEH zweert David een eed van waarheid, waarvan Hij niet terugkomt: vanaf de vrucht van uw buik zal Ik op uw troon zetten.

OTI	OPKΩ	ΩMOCEN	AYTΩ	O	ΘEOC
dat	met- <i>eed</i>	-(hij)-zweert	aan-hem	de	God
dat	onder ede	had gezworen	hem	-	God

Handelingen 2

³⁰ Zijnde dan een profeet en waargenomen hebbend dat God met een eed aan hem zwoer, [één] vanuit de vrucht van zijn lende te doen zitten op zijn troon.

ΕΚ	ΚΑΡΠΟΥ	ΤΗΣ	ΟΣΦΥΟΣ	ΑΥΤΟΥ
van-uit	vrucht	van-de	lende	van-hem
uit	de vrucht	-	lendenen	zijner

ΚΑΘΙΣΑΙ	ΕΠΙ	ΤΟΝ	ΘΡΟΝΟΝ	ΑΥΤΟΥ
te-doen-zitten	op	de	troon	van-hem
een te doen zitten	op	-	troon	zijn

Handelingen 2

³¹ Terwijl hij tevoren waarnam sprak hij aangaande de opstanding van de Christus, dat hij niet in de steek werd gelaten tot in het dodenrijk noch zijn vlees ontbinding waarnam.

*zoals in vele andere Psalmen
(b.v. 1, 2, 3, 20, 21, 22, 23, enz.!)*

ΠΡΟΙΔΩΝ

tevoren-waarnemende

hij heeft gezien in de toekomst

ΕΛΛΗΓΕΝ

hij-spreekt

en gesproken

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

aangaande de opstanding van-de Christus

van de opstanding van de Christus

Handelingen 2

31 Terwijl hij tevoren waarnam sprak hij
aangaande de opstanding van de Christus,
dat hij niet in de steek werd gelaten
tot in het dodenrijk
noch zijn vlees ontbinding waarnam.

ΟΤΙ	ΟΥΤΕ	ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΦΘΗ	ΕΙΣ	ΔΔΗΝ
dat	noch	hij-werd-in-de-steek-gelaten	tot-in	dodenrijk
dat	niet	Hij is overgelaten	aan	het dodenrijk

ΟΥΤΕ	Η	ΣΑΡΞ	ΑΥΤΟΥ	ΕΙΔΕΝ	ΔΙΑΦΘΟΡΑΝ
noch	het	vlees	van-hem	(zij)-nam-waar	ontbinding
noch	-	vlees	zijn	heeft gezien	ontbinding

Handelingen 2

³² deze Jezus deed God opstaan,
waarvan wij allen getuigen zijn.

TOYTON	TON	IHCOYN	ANECTHCEN	O	ΘEOC
deze	de	Jezus	-(hij)-doet-opstaan	de	God
deze	-	Jezus	heeft opgewekt	-	God

OY	ITANTEC	HMEIC	ECMEN	MAPTYPEC
van-welk	allen	wij	(wij)-zijn	getuigen
waarvan	allen	wij	zijn	getuigen
